

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

**про результати відвідування
будинку престарілих «Дім добра»**

30.01.2024

м. Чернівці, 2024

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 30.01.2024 групою НПМ здійснено відвідування будинку престарілих «Добрий дім» (далі – будинок престарілих).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Ісопенко Ірина Юльянівна, Представник Уповноваженого у Чернівецькій області (керівник групи НПМ);

Пітей-Маляр Аліна Іванівна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Решетілова Олена В'ячеславівна, представник громадської організації;

Третьяков Віктор Володимировича, представник громадської організації;

Вольська Вікторія Валеріївна, представник громадської організації.

Будинок престарілих «Дім добра» знаходиться за адресою: вулиця Тихорецька, будинок 2 А, місто Чернівці, 58008.

Заклад розрахований на перебування 25 осіб. На день відвідування у пансіонаті перебувала 21 особа (14 жінок та 7 чоловіків), із яких 5 – ліжкові хворі (жінки), 4 осіб з інвалідністю.

Будинок престарілих «Дім добра» (далі – будинок престарілих) здійснює діяльність як Громадська організація «Людей з обмеженими можливостями «Вертикаль» (далі – ГО, громадська організація).

Керівник громадської організації Скляренко Світлана Миколаївна.

Відповідно до даних з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (далі – ЄДР) функціонує з основним видом діяльності згідно з КВЕД 94.99 Діяльність інших громадських організацій, н. в. і. у. Крім того, до зазначених у ЄДР видів діяльності зазначається 87.30 Надання послуг догляду із забезпеченням проживання для осіб похилого віку та інвалідів.

Громадська організація «Людей з обмеженими можливостями «Вертикаль» включена рішенням Департаменту соціальної політики Чернівецької міської ради № 2301860 від 25.04.2023 до Реєстру надавачів та отримувачів соціальних послуг.

Приміщення, в якому ведеться господарська діяльність з надання соціальних послуг, є приватним двоповерховим будинком.

Під час відвідування відбулося спілкування з 10 підопічними та 5 працівниками закладу. Скарг на катування та жорстоке поводження немає.

Відвідування закладу здійснено вперше.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на життя та безпеку (стаття 2 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 27 Конституції України).

1. Приміщення пансіонату оснащене переносними вогнегасниками, однак суб'єктом господарювання порушено вимоги розділу II Загальні вимоги до експлуатації вогнегасників наказу Міністерства внутрішніх справ України від 15.01.2018 №25 «Про затвердження правил експлуатації та типових норм належності вогнегасників», щодо проведення своєчасного огляду та технічного обслуговування вогнегасників (фото 1-4).

2. Порушено загальні норми до експлуатації вогнегасників. А саме, у приміщенні будинку престарілих вогнегасники зберігаються у кутках приміщень (фото 5), чим порушено вимоги частин 6 Розділу III. Організаційні заходи щодо забезпечення експлуатації вогнегасників переносні вогнегасники розміщують шляхом навішування за допомогою кронштейнів на вертикальні конструкції на висоті не більше 1,5 м від рівня підлоги до нижнього торця вогнегасника і на відстані від дверей, достатній для їх повного відчинення, або встановлюють у пожежні шафи пожежних кран-комплектів, на пожежні щити, стенди, підставки та спеціальні тумби. Для зазначення місцезнаходження вогнегасників на об'єктах мають встановлюватися вказівні знаки згідно з ДСТУ ISO 6309:2007 «Протипожежний захист. Знаки безпеки. Форма та колір» (ISO 6309:1987, IDT). Знаки розташовуються на видимих місцях на висоті 2-2,5 м від рівня підлоги як всередині, так і за межами приміщень. Частина 7 передбачає розміщення вогнегасників таким чином, щоб забезпечити можливість прочитування маркувальних написів на їх корпусах.

Порушення права на охорону здоров'я (стаття 25 Конвенції про права осіб з інвалідністю, стаття 49 Конституції України, статті 32, 34 Закону України «Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні»).

3. Під час огляду документів осіб, які проживають у будинку престарілих, не виявлено копії декларації про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу. Згідно з пунктом 6 частини 2 розділу 3 «Порядку вибору лікаря, який надає первинну медичну допомогу, та форми декларації про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу», затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.03.2018 №503 один примірник декларації залишається у пацієнта (його законного представника).

Порушення прав осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення (стаття 9 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю).

4. Не у всіх осіб з інвалідністю є індивідуальні програми реабілітації (далі – ППР), що є порушенням Закону України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні», яким передбачено, що ППР є обов'язковими для виконання установою, в якій перебуває особа з інвалідністю (стаття 23 Закону України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні»), а особи, винні у порушенні законодавства про реабілітацію осіб з інвалідністю, несуть відповідальність згідно із законом (стаття 45 Закону України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні»). Механізм складання форм індивідуальної програми реабілітації осіб з інвалідністю, заповнення ППР, унесення до неї змін і результатів про виконання реабілітаційних заходів, а також підбиття підсумків виконання ППР, визначений Порядком складання форм індивідуальної програми реабілітації інваліда, дитини-інваліда, затвердженого наказом Міністерства

охорони здоров'я України від 08.10.2007 №623 «Про затвердження форм індивідуальної програми реабілітації інваліда, дитини-інваліда» (далі – наказ МОЗ України №623).

5. Деякі маломобільні особи проживають на 2 поверсі, що ускладнює їх безперешкодне пересування будинком та прилеглою територією (фото 6), що не відповідає підпункту 6 пункту 4 постанови Кабінету Міністрів України 3 березня 2020 р. № 185 Про затвердження критеріїв діяльності надавачів соціальних послуг.

Порушення права на достатній життєвий рівень, зокрема харчування (стаття 48 Конституції України).

6. Організація харчування здійснюється з порушенням законодавства. Дане порушення полягає у недотриманні вимог безпечності харчових продуктів, раціональної та збалансованої організації харчування, а саме: невідповідність щоденного меню перспективному; відсутні у холодильнику добові проби (фото 7); наявність у складському приміщенні протермінованих круп (фото 8).

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

Керівнику ГО «Вертикаль» забезпечити:

1. приведення діяльності у відповідність до положень Закону України «Про соціальні послуги», Критеріїв діяльності надавачів соціальних послуг, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 3 березня 2020 р. № 185 у частині дотримання вимог ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд»;

2. реалізацію права підопічних на свободу пересування;
3. проведення своєчасного огляду та технічного обслуговування вогнегасників;
4. належне ведення документації підопічних пансіонату;
5. сприяння в оформленні індивідуальних програм реабілітації;
6. контроль за організацією харчування підопічних.

Додатки: фотофіксація на 7 арк. в 1 прим.

**Керівник групи НПМ
Представник Уповноваженого
у Чернівецькій області**

Ірина ІСОПЕНКО